

Atbalsts elektroenerģijas patērētājiem

Publicēts: 23.02.2023.

Atbalsts energointensīviem uzņēmumiem

Energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi var saņemt atbalstu atbilstoši [Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumiem Nr.395 "Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam"](#).

 [Vadlīnijas par obligātā iepirkuma komponentes samazināšanu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem \(apstiprinātas ar Ekonomikas ministrijas 2017.gada 15.septembra rīkojumu Nr.193\).](#)

 [Instrukcijas speciālā mērķa finanšu pārskata sagatavošanai OIK samazināšanas izvērtējuma vajadzībām tiem energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem, kuru finanšu pārskata periods atšķiras no kalendārā gada perioda.](#)

 [Informācija par izdotajiem lēmumiem par atbalstu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem](#)

Atbalsts aizsargātajiem lietotājiem

Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka aizsargātajiem lietotājiem - trūcīgām vai maznodrošinātām māsaimniecībām (personām), daudz bērnu ģimenēm vai ģimenēm (personām), kuru aprūpē ir bērni ar invaliditāti, personām ar I invaliditātes grupu - tiek nodrošinātas tiesības saņemt aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu. Pakalpojums izpaužas kā atbalsts norēķiniem par elektroenerģiju, no valsts budžeta līdzekļiem kompensējot daļu elektroenerģijas ikmēneša rēķina summas.

No 2021.gada 1.novembra līdz 2022.gada 31. decembrim atbalsta apjoms ir šādā apmērā:

daudz bērnu ģimenēm - 20 EUR;

personām ar 1.grupas invaliditāti- 15 EUR;

ģimenēm (personām), kuru aprūpē ir bērns vai bērni ar invaliditāti - 15 EUR (par katru bērnu);

trūcīgām vai maznodrošinātām māsaimniecībām (personām) - 15 EUR.

Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu regulē Ministru kabineta 2021.gada 1.jūnija noteikumi Nr. 345 ["Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi"](#).

Kopš 2021.gada 1.septembra ieviests jauns mehānisms pakalpojuma sniegšanai, kas paredz šādu būtiskus uzlabojumus, salīdzinot ar iepriekšējo:

atbalstam nav jāpiesakās, tas tiek piešķirts automātiski kā atlaide elektroenerģijas rēķinā – pirmā šāda veida atbalsta sistēma Latvijā;

pakalpojumu var sniegt jebkurš elektroenerģijas tirgotājs-netiek ierobežota lietotāju izvēle vai brīvā elektroenerģijas tirgus konkurence;

pateicoties automatizētajam procesam un iespējai jebkuram elektroenerģijas tirgotājam sniegt pakalpojumu, atbalsts sasniedz vairāk aizsargāto lietotāju (Latvijā kopumā ir aptuveni 170 000 aizsargāto lietotāju);

izstrādāts risinājums, lai arī apakšlietotāji (daudzdzīvokļu, sociālo mājokļu iedzīvotāji, īrnieki) var saņemt pakalpojumu, piesakoties pie pakalpojuma sniedzēja un norādot līguma Nr., kura ietvaros apakšlietotājs saņem elektroenerģiju

ieviests vienkāršots atbalsta apjoms- fiksēta un zināma atbalsta summa;

aizsargātie lietotāji, kas atbilst vairākām kategorijām, saņem summētu atbalsta apjomu (piemērs- daudz bērnu ģimene, kurā ir bērns ar invaliditāti saņem 20+15=35 eur/mēnesī);

atbalstu nesaņem uzturlīdzekļu parādnieki;

aizsargātā lietotāja statuss redzams www.latvija.lv.

Lai nodrošinātu pakalpojuma īstenošanu, izstrādāta ALDIS - aizsargāto lietotāju datu informācijas sistēma, kuras pārzinis ir Būvniecības valsts kontroles birojs, un kas veic aizsargāto lietotāju statusa pārbaudi, aprēķina pienākošos atbalstu un vienlaikus veicot valsts budžeta līdzekļu finanšu uzraudzību un sagatavojot nepieciešamos grāmatvedības dokumentus. Aizsargātā lietotāja atbalsts, izmantojot ALDIS, ir pirmā un pašlaik vienīgā maksimāli automatizētā valsts atbalsta sistēma Latvijā, kas realizēta, izmantojot digitālizācijas pieeju un valsts pārvaldes nodrošināšanai izveidotajos personu datu reģistros jau esošo informāciju. Lai identificētu aizsargāto lietotājus, ALDIS izmanto šādos datu reģistros esošo informāciju – Fizisko personu reģistrs, Invaliditātes informatīvā sistēma, pašvaldību sociālās informācijas sistēma, Valsts izglītības informācijas sistēma.

Vairāk informācijas par pakalpojuma sniegšanu, atbalsta saņemšanu, datu apmaiņu vai citiem būtiskiem ar atbalsta īstenošanu saistītiem jautājumiem atrodams [Būvniecības valsts kontroles biroja tīmekļvietnē](#).

Pakalpojuma automatizētās pieejas nodrošināšanai ir būtiska elektroenerģijas tirgotāju iesaiste atbalsta mehānismā. Elektroenerģijas tirgotāji, kas, izvērtējot komerciālos un sociāli atbildīga uzņēmuma aspektus, ir izvēlējušies kļūt par pakalpojuma sniedzējiem, veic savu klientu līgumu datu apmaiņu ar ALDIS, kā rezultātā elektroenerģijas rēķinos katra attiecīgā tirgotāja klienti- aizsargātie lietotāji saņem maksājuma kompensāciju.

Šobrīd pakalpojumu sniedz AS "Latvenergo" un SIA "Tet".

Pakalpojuma sniedzējiem ir jānorāda vai jāpapildina privātuma politika ar norādi par datu nodošanu apstrādei ALDIS, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 13. pantā noteikto.

<https://www.kem.gov.lv/lv/atbalsts-elektroenerģijas-pateretajiem>